

Υπόθεση C-67/24 [Αμοζον]ⁱ

Αίτηση προδικαστικής απόφασης

Ημερομηνία κατάθεσης:

29 Ιανουαρίου 2024

Αιτούν δικαστήριο:

Sofiyski rayonen sad (Βουλγαρία)

Ημερομηνία της απόφασης του αιτούντος δικαστηρίου:

16 Ιανουαρίου 2024

Ενάγων:

R. K.

Εναγόμενοι:

K. Ch.

D. K.

E. K.

Διάταξη

Αριθ. 20113271

Σόφια, 16 Ιανουαρίου 2024

SOFIYSKI RAYONEN SAD (περιφερειακό δικαστήριο Σόφιας, Βουλγαρία),
[παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα]

έχοντας υπόψη την εξέταση της αστικής υποθέσεως αριθ. 22941/2020 και λαμβάνοντας υπόψη τα εξής:

- 1 Η διαδικασία διέπεται από το άρθρο 276, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ.

ⁱ Η ονομασία που έχει δοθεί στην παρούσα υπόθεση είναι πλασματική. Δεν αντιστοιχεί στο πραγματικό όνομα κανενός διαδίκου.

- 2 Η αίτηση προδικαστικής απόφασης αφορά την ερμηνεία της αιτιολογικής σκέψης 15 σε συνδυασμό με το άρθρο 3, στοιχεία α' και δ', καθώς και με το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΚ) 4/2009 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2008, για τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων και τη συνεργασία σε θέματα υποχρεώσεων διατροφής (ΕΕ 2009, L 7, σ. 1).

ΔΙΑΔΙΚΟΙ ΣΤΗΝ ΚΥΡΙΑ ΔΙΚΗ:

3 1. Ενάγων:

- 4 Ενάγων είναι ο [R. K.], [παραλειπόμενα] Σόφια [παραλειπόμενα]
5 [παραλειπόμενα] [εκπροσώπηση]

6 2. Εναγόμενοι:

- 7 Εναγόμενοι είναι:
8 η [K. Ch.], [παραλειπόμενα] Καναδάς
9 η [D. K.], [παραλειπόμενα] Καναδάς
10 ο [E. K.], [παραλειπόμενα] Καναδάς
11 [παραλειπόμενα] [εκπροσώπηση]

ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΩΝ:

- 12 Η κύρια δίκη έχει ως αντικείμενο αγωγή του [R.K.] κατά της [K. Ch.], της [D.K.] και του [E.K.] με αίτημα τη μεταρρύθμιση επιδικασθείσας διατροφής.
- 13 Με απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου της επαρχίας Κεμπέκ, τμήμα οικογενειακών υποθέσεων, περιφέρεια Trebon, ο ενάγων υποχρεώθηκε να καταβάλλει στη [D. K.] και στον [E. K.] διατροφή τέκνου ύψους 613,75 δολαρίων Καναδά (CAD) μηνιαίως σε έκαστον και στην [K. Ch.] διατροφή συζύγου ύψους 2 727,50 CAD.
- 14 Ο ενάγων ζητεί τη μεταρρύθμιση της επιδικασθείσας διατροφής διά μείωσης της διατροφής για τη [D.K.] από 613,75 CAD σε 180 λέβα (BGN) και την παύση [της διατροφής] για τον [E. K.] και την [K. Ch.].

ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ:

- 15 1. **Grazhdanski protsesualen kodeks** (βουλγαρικός κώδικας πολιτικής δικονομίας) [παραλειπόμενα], στο εξής: GPK:

16 «Ένδικα μέσα

Άρθρο 274 1. Ένδικα μέσα κατά των αποφάσεων του δικαστηρίου επιτρέπονται,

1. όταν η απόφαση περατώνει τη δίκη, και
2. στις περιπτώσεις που προβλέπονται ρητώς από τον νόμο.

17 Εξέταση και απόφαση επί του ενδίκου μέσου

Άρθρο 278 [παραλειπόμενα]

2. Αν το δικαστήριο εξαφανίσει την προσβαλλόμενη απόφαση, αποφαίνεται το ίδιο επί της ουσίας. Τα αποδεικτικά μέσα επιτρέπονται, εφόσον το δικαστήριο το κρίνει απαραίτητο.

3. Η απόφαση επί του ενδίκου μέσου είναι δεσμευτική για το δικαστήριο του προηγούμενου βαθμού δικαιοδοσίας. [...]

18 2. Προσωπικό και οικογενειακό δίκαιο [παραλειπόμενα]

19 « [παραλειπόμενα]

20 **2.** Όταν ένα πρόσωπο συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του είναι ενήλικος και έχει πλήρη ικανότητα να είναι φορέας δικαιωμάτων και υποχρεώσεων.

21 **3.** Τα άτομα ηλικίας κάτω των 14 ετών είναι υπεξούσια.»

22 **3. Οικογενειακός κώδικας** [παραλειπόμενα]:

Κεφάλαιο 10**ΔΙΑΤΡΟΦΗ****23 «Δικαίωμα διατροφής**

Άρθρο 139 Δικαιούχος διατροφής είναι όποιος είναι ανίκανος προς εργασία και δεν μπορεί να διατρέφει τον εαυτό του από την περιουσία του.

24 Σειρά των περισσότερων υπόχρεων

Άρθρο 140 1. Οι δικαιούχοι διατροφής μπορούν να διεκδικήσουν τις απαιτήσεις τους με την ακόλουθη σειρά:

1. κατά των τέκνων και του συζύγου·
2. κατά των γονέων·
3. κατά του διαζευγμένου συζύγου·

4. κατά των εγγονών και των δισέγγονων·
5. κατά των αδελφών·
6. κατά των παππούδων/γιαγιάδων και των ανιόντων σε ευθεία γραμμή.

[παραλειπόμενα]

25 Σειρά των περισσότερων δικαιούχων διατροφής

Άρθρο 141 Εάν υπάρχουν περισσότεροι δικαιούχοι διατροφής, ο υπόχρεος διατροφής υποχρεούται να καταβάλλει διατροφή με την ακόλουθη σειρά:

1. στα τέκνα και στον σύζυγο·
2. στους γονείς·
3. στον διαζευγμένο σύζυγο·
4. στους εγγονούς και στα δισέγγονα·
5. στους αδερφούς·
6. στους παππούδες και στις γιαγιάδες και στους ανιόντες σε ευθεία γραμμή.

26 Μέτρο της διατροφής

Άρθρο 142 1. Το μέτρο της παρεχόμενης διατροφής προσδιορίζεται με βάση τις ανάγκες του δικαιούχου διατροφής και τις δυνατότητες του υπόχρεου.

2. Η ελάχιστη διατροφή τέκνου ανέρχεται στο ένα τέταρτο του νόμιμου κατώτατου μισθού.

27 Διατροφή ανηλίκων

Άρθρο 143 1. Κάθε γονέας υποχρεούται να διασφαλίζει, ανάλογα με τις δυνατότητές του και την οικονομική του κατάσταση, τις συνθήκες διαβίωσης που είναι αναγκαίες για την ανάπτυξη του τέκνου.

2. Οι γονείς υποχρεούνται να φροντίζουν για τη διατροφή των ανήλικων τέκνων τους, ανεξάρτητα από το αν είναι ικανοί προς εργασία και αν μπορούν να διατρέφουν τον εαυτό τους από την περιουσία τους.

3. Οι γονείς έχουν επίσης υποχρέωση διατροφής όταν το τέκνο έχει τοποθετηθεί εκτός της οικογενειακής εστίας.

4. [παραλειπόμενα] [πρόσθετη διατροφή για ειδικές ανάγκες του τέκνου]

28 Διατροφή για εκπαιδευόμενα ενήλικα τέκνα

Άρθρο 144 Οι γονείς υποχρεούνται να καταβάλλουν διατροφή στα ενήλικα τέκνα τους που φοιτούν ως τακτικοί σπουδαστές σε ίδρυμα δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης μέχρι την ηλικία των 20 ετών και σε ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης μέχρι την ηλικία των 25 ετών για την προβλεπόμενη περίοδο σπουδών, υπό την προϋπόθεση ότι δεν μπορούν να διατρέφουν τα ίδια τον εαυτό τους από τη δική τους επαγγελματική δραστηριότητα ή από την περιουσία τους και ότι οι γονείς μπορούν, χωρίς ιδιαίτερες δυσκολίες, να εξασφαλίσουν τη διατροφή τους.

29 Διατροφή του διαζευγμένου συζύγου

Άρθρο 145 1. Ο σύζυγος που δεν είναι υπαίτιος για το διαζύγιο έχει δικαίωμα διατροφής.

2. Η διατροφή καταβάλλεται για τρία έτη κατ' ανώτατο όριο μετά το διαζύγιο, εκτός εάν τα μέρη έχουν συμφωνήσει μεγαλύτερη διάρκεια. Το δικαστήριο μπορεί να παρατείνει τη διάρκεια της διατροφής εάν ο δικαιούχος διατροφής βρίσκεται σε ιδιαίτερα δύσκολη κατάσταση και ο υπόχρεος μπορεί να καταβάλλει τη διατροφή χωρίς ιδιαίτερες δυσκολίες.

3. Το δικαίωμα διατροφής του διαζευγμένου συζύγου παύει σε περίπτωση γάμου του τελευταίου.

30 Καταβολή διατροφής σε χρήμα

Άρθρο 146 1. Η διατροφή σε χρήμα καταβάλλεται μηνιαίως. Σε περίπτωση καθυστέρησης πληρωμής, οφείλονται οι νόμιμοι τόκοι υπερημερίας.

[παραλειπόμενα]

31 Παραίτηση από το δικαίωμα διατροφής

Άρθρο 147 Παραίτηση από τη διατροφή για το μέλλον είναι άκυρη.

32 Απαγόρευση συμψηφισμού

Άρθρο 148 Δεν επιτρέπεται ο συμψηφισμός με απαίτηση διατροφής.

33 Διατροφή για το παρελθόν

Άρθρο 149 Ο δικαιούχος μπορεί να ζητήσει διατροφή για το παρελθόν για ένα έτος κατ' ανώτατο όριο πριν από την άσκηση της αγωγής.

34 Μεταρρύθμιση και παύση της υποχρέωσης διατροφής

Άρθρο 150 Σε περίπτωση μεταβολής των συνθηκών, η επιδικασθείσα διατροφή ή η πρόσθετη διατροφή μπορούν να μεταρρυθμιστούν ή να παύσουν.

35 [παραλειπόμενα] [Άρθρο 151, Απόσβεση της αξίωσης διατροφής]

[παραλειπόμενα] »

36 **4. Kodeks na mezhdunarodnoto chastno pravo (βουλγαρικός κώδικας ιδιωτικού διεθνούς δικαίου, στο εξής: KMChP) [παραλειπόμενα]**

37 **«Γενική διεθνής δικαιοδοσία**

Άρθρο 4 1. Τα βουλγαρικά δικαστήρια και οι λοιπές βουλγαρικές αρχές έχουν διεθνή δικαιοδοσία όταν:

1. ο εναγόμενος ή καθού έχει τη συνήθη διαμονή του, την καταστατική του έδρα ή την πραγματική του έδρα στη Δημοκρατία της Βουλγαρίας·

2. ο ενάγων ή αιτών είναι Βούλγαρος υπήκοος ή νομικό πρόσωπο βουλγαρικού δικαίου.

38 **Διεθνής δικαιοδοσία σε θέματα διατροφής**

Άρθρο 11 Τα βουλγαρικά δικαστήρια έχουν δικαιοδοσία σε θέματα διατροφής, εκτός από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 4, παράγραφος 1, και όταν ο δικαιούχος διατροφής έχει τη συνήθη διαμονή του στη Βουλγαρία.

39 **Αποκλειστική διεθνής δικαιοδοσία**

Άρθρο 22 Η διεθνής δικαιοδοσία των βουλγαρικών δικαστηρίων και των λοιπών βουλγαρικών αρχών είναι αποκλειστική μόνον εφόσον αυτό προβλέπεται ρητώς.

40 **Σιωπηρή θεμελίωση της διεθνούς δικαιοδοσίας των βουλγαρικών δικαστηρίων**

41 **Άρθρο 24** [παραλειπόμενα] Εάν η διεθνής δικαιοδοσία των βουλγαρικών δικαστηρίων μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο συμφωνίας δυνάμει του άρθρου 23, παράγραφος 1, αυτή μπορεί να θεμελιωθεί, ακόμη και ελλείψει τέτοιας συμφωνίας, από το γεγονός ότι ο εναγόμενος την αποδέχεται ρητώς ή σιωπηρώς, με την παράστασή του επί της ουσίας εντός της προθεσμίας αντικρούσεως της αγωγής.

42 **Διεθνής δικαιοδοσία σε περίπτωση μεταβολής των συνθηκών**

Άρθρο 27 1. Εάν, κατά την έναρξη της δίκης, θεμελιώνεται η διεθνής δικαιοδοσία, αυτή εξακολουθεί να υφίσταται κατά τη διάρκεια της δίκης ακόμη και σε περίπτωση που εκλείψουν εκ των υστέρων οι προϋποθέσεις της.

2. Εάν κατά την έναρξη της δίκης δεν υφίσταται διεθνής δικαιοδοσία, αυτή θεμελιώνεται εφόσον προκύψουν οι προϋποθέσεις της κατά τη διάρκεια της δίκης.»

43 **5. Εθνική νομολογία**

- 44 **5.1. Απόφαση αριθ. 131 του Varhoven kasatsionen sad (Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου, Βουλγαρία· στο εξής: VKS) της 1ης Ιουνίου 2015** [παραλειπόμενα] με την οποία κρίθηκε επί της ουσίας η αγωγή μείωσης της διατροφής που επιδίκασε το Ανώτατο Δικαστήριο της Πολιτείας Κ., Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, στην οποία βασίστηκε η προσβαλλόμενη ενώπιον του VKS απόφαση.
- 45 Με την προσβαλλόμενη απόφαση, το Sofiyski gradski sad (πρωτοδικείο Σόφιας, Βουλγαρία) έκρινε ότι είχε διεθνή δικαιοδοσία να εκδικάσει την αγωγή [δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 1, σημείο 2, του ΚΜChP, δεδομένου ότι η αγωγή είχε ασκηθεί πριν από την έναρξη ισχύος του κανονισμού (ΕΚ) 4/2009 του Συμβουλίου], έκρινε ότι εφαρμοστέο ήταν το βουλγαρικό δίκαιο (άρθρο 87, παράγραφος 2, του ΚΜChP) και απέρριψε την αγωγή ως αβάσιμη. Ο ενάγων, πατέρας της εναγομένης που γεννήθηκε στις 28 Ιανουαρίου 1996, ζούσε με την οικογένειά του στις Ηνωμένες Πολιτείες, όπου η θυγατέρα του παρέμεινε με τη μητέρα της μετά το διαζύγιο και συνέχισε τις σπουδές της. Το 2007 ο ενάγων εγκατέλειψε την εργασία του και επέστρεψε στη Βουλγαρία. Με απόφαση [παραλειπόμενα] του [Sofiyski gradski sad (πρωτοδικείου Σόφιας)] [παραλειπόμενα], αναγνωρίστηκε και κηρύχθηκε εκτελεστή η απόφαση διατροφής του Ανώτατου Δικαστηρίου της Πολιτείας Κ. [παραλειπόμενα] στο μέτρο που υποχρέωνε τον Α.Ε.Κ. να καταβάλλει στο ανήλικο τέκνο του, τη Μ.Α.Κ., κάτοικο [παραλειπόμενα] ΗΠΑ, μηνιαία διατροφή ύψους 1 309 δολαρίων Ηνωμένων Πολιτειών από την 1η Σεπτεμβρίου 2007. Το ως άνω δικαστήριο αρνήθηκε να μεταρρυθμίσει το ποσό της επιδικασθείσας διατροφής με την αιτιολογία ότι αυτή είχε καθορισθεί βάσει των αναγκαίων μέσων για τη διαβίωση του τέκνου, λαμβανομένων υπόψη των συνθηκών που υφίσταντο στο κράτος όπου ζούσε το τέκνο με τους γονείς του και στο οποίο είχε παραμείνει μετά το διαζύγιο, και ότι η διατροφή έπρεπε να υπολογισθεί σε συνάρτηση με τις εν λόγω περιστάσεις. Το γεγονός ότι ο ενάγων είχε άλλο ανήλικο τέκνο (γεννηθέν στις 3 Σεπτεμβρίου 2012) δεν χρειαζόταν να εξετασθεί περαιτέρω, δεδομένου ότι επί του παρόντος δεν όφειλε διατροφή στο ενήλικο πλέον τέκνο Μ. Αφετέρου, ο ενάγων είχε εγκαταλείψει οικειοθελώς την καλά αμειβόμενη εργασία του στις ΗΠΑ και ήταν σε θέση, μετά την επιστροφή του στη Βουλγαρία, να καταβάλλει την οφειλόμενη διατροφή, είχε αλλάξει εργασία επανειλημμένως και αμειβόταν καλά για τις συνθήκες της χώρας και είχε λάβει υψηλές αποζημιώσεις λόγω της λύσεως των συμβάσεων εργασίας και μισθούς και είχε πουλήσει δικό του ακίνητο το 2010. Επισημάνθηκε επίσης ότι, σύμφωνα με το άρθρο 143, παράγραφος 2, του GPK, οι γονείς ευθύνονται πλήρως σε διατροφή προς τα ανήλικα τέκνα τους και μάλιστα ανεξάρτητα από το εάν οι ίδιοι είναι ικανοί να εργασθούν ή μπορούν να διατρέφουν τον εαυτό τους από τη δική τους περιουσία, και ότι η μεταρρύθμιση του ποσού της διατροφής δεν μπορεί να δικαιολογηθεί από τη μείωση των εισοδημάτων υπόχρεου διατροφής γονέα ή από το γεγονός ότι ασκεί εργασία που δεν αντιστοιχεί στα προσόντα του, προκειμένου να ματαιωθεί η άσκηση των δικαιωμάτων διατροφής του τέκνου.

- 46 Η απόφαση διατίθεται στο διαδίκτυο μέσω του ακόλουθου συνδέσμου:
<https://www.vks.bg/pregled-akt.jsp?type=ot-deloid&id=50B246F1E99D0F28C2257E53004AF610>
- 47 **5.2. Με την απόφαση αριθ. 301 της 7ης Οκτωβρίου 2013 [παραλειπόμενα], το VKS** έκρινε ότι η προσβαλλόμενη απόφαση επί ενδίκου μέσου ήταν απαράδεκτη για τον λόγο ότι ο γάμος του ενάγοντος A. B. A. και της R. D. G. είχε λυθεί πρωτοδίκως με απόφαση δικαστηρίου του Βασιλείου της Ισπανίας της 3ης Μαρτίου 2006 [παραλειπόμενα] και ο ενάγων είχε υποχρεωθεί με την ως άνω απόφαση να καταβάλλει διατροφή ύψους 250 ευρώ μηνιαίως στην ανήλικη θυγατέρα του (εναγομένη A. B. D.). Κατά τον χρόνο έκδοσης της δικαστικής απόφασης, τόσο ο ενάγων όσο και η εναγομένη είχαν τη συνήθη διαμονή τους στην επικράτεια της Ισπανίας, κράτος μέλος κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΚ) 4/2009. Με την υπ' αριθ. 35/9.12.2008 [παραλειπόμενα] απόφασή του, το Okrazhen sad Targovishte (περιφερειακό δικαστήριο του Ταργκόβιστε, Βουλγαρία) κήρυξε εκτελεστή την απόφαση του ισπανικού δικαστηρίου στη βουλγαρική επικράτεια. Κατά τον χρόνο εκείνο, ο ενάγων είχε μεταφέρει τη συνήθη διαμονή του στη Βουλγαρία, είχε περιορίσει ποικιλοτρόπως τις δυνατότητες εργασίας του και δεν ήταν σε θέση να καταβάλλει διατροφή στο ύψος που είχε καθορίσει το ισπανικό δικαστήριο. Κατά συνέπεια, το βουλγαρικό δικαστήριο κλήθηκε να μειώσει το ποσό της διατροφής που ο ενάγων όφειλε να καταβάλλει στην ανήλικη θυγατέρα του από 250 ευρώ σε 80 BGN.
- 48 Στο σκεπτικό του, το VKS ανέφερε ότι προέκυπτε ήδη από τους ισχυρισμούς και τα αιτήματα που διατυπώνονταν στο δικόγραφο της αγωγής ότι το βουλγαρικό δικαστήριο δεν είχε διεθνή δικαιοδοσία να αποφανθεί επί της αγωγής βάσει του άρθρου 8, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 4/2009. Εάν δικαστήριο άλλου κράτους μέλους έχει επιδικάσει ορισμένο ποσό διατροφής και ο δικαιούχος διατροφής δεν έχει μεταβάλει τη συνήθη διαμονή του, τότε ο υπόχρεος διατροφής δεν μπορεί να ζητήσει τη μεταρρύθμιση της εν λόγω απόφασης από δικαστήριο άλλου κράτους μέλους. Αυτό επιτρέπεται μόνον στις εξαιρετικές περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 8, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 4/2009, μεταξύ των οποίων δεν περιλαμβάνεται η αλλαγή της συνήθους διαμονής του υπόχρεου διατροφής (εν προκειμένω του ενάγοντος). Ο νόμιμος εκπρόσωπος της εναγομένης είχε ήδη προβάλει, με το υπόμνημα αντικρούσεως, την έλλειψη διεθνούς δικαιοδοσίας του βουλγαρικού δικαστηρίου, δεδομένου ότι η εναγομένη είχε τη συνήθη διαμονή της στο Βασίλειο της Ισπανίας. Το γεγονός αυτό προέκυπτε ήδη από τη δικογραφία και δεν αμφισβητείτο από τους διαδίκους. Ούτε υποστηρίχθηκε ούτε αποδείχθηκε ότι συνέτρεχαν περιστάσεις που συνηγορούσαν υπέρ της εφαρμογής μίας εκ των εξαιρέσεων που προβλέπονται στο άρθρο 8, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 4/2009, οπότε το βουλγαρικό δικαστήριο όφειλε να εξετάσει αυτεπαγγέλτως την έλλειψη διεθνούς δικαιοδοσίας του και να κηρύξει εαυτό αναρμόδιο. Παραλείποντας να το πράξει, αλλά αποφαινόμενο επί της ουσίας, εξέδωσε απαράδεκτη απόφαση, πράγμα που συνιστά λόγο αναιρέσεως κατά την έννοια του άρθρου 281, σημείο 2, του GPK. Επομένως, η απόφαση πρέπει να αναιρεθεί και να παύσει η εκτέλεση που

στηρίχτηκε σε αυτήν, ενώ πρέπει να αποδοθούν τα δικαστικά έξοδα στην εναγομένη.

49 Η απόφαση διατίθεται στον ιστότοπο του Varhoven kasatsionen sad (Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου): <https://www.vks.bg/pregled-akt.jsp?type=otdelo&id=B9C4C9AEE38E5D30C2257BFD0028FA2C>

50 5.3. Απόφαση αριθ. 313 του VKS της 10ης Σεπτεμβρίου 2012 [παραλειπόμενα]

Σύμφωνα με την υπ' αριθ. 280 απόφαση του VKS της 28ης Σεπτεμβρίου 2011 [παραλειπόμενα], οι ανάγκες του δικαιούχου διατροφής καθορίζονται σε συνάρτηση με τις συνήθειες συνθήκες διαβίωσής του, λαμβανομένων υπόψη της ηλικίας του, της εκπαίδευσής του και των λοιπών σχετικών περιστάσεων της συγκεκριμένης περιπτώσεως, ενώ η ικανότητα πληρωμής του υπόχρεου διατροφής καθορίζεται βάσει των εισοδημάτων του, της περιουσίας του και των προσόντων του. Η διατροφή για ανήλικα τέκνα καταβάλλεται και από τους δύο γονείς ανάλογα με την ικανότητα πληρωμής του καθένα τους και λαμβανομένης υπόψη της φροντίδας του τέκνου από τον γονέα που το ανατρέφει.

Η απόφαση διατίθεται στον ιστότοπο του Varhoven kasatsionen sad (Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου): <https://www.vks.bg/pregled-akt.jsp?type=otdelo&id=133E725004D449DDC2257919004148A5>

51 ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ:

52 Το κύριο αντικείμενο της κύριας δίκης ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου είναι η αγωγή του [R. K.] κατά της πρώην συζύγου του [K. Ch.], της θυγατέρας του [D. K.] και του υιού του [E.K.] με αίτημα τη μεταρρύθμιση της επιδικασθείσας διατροφής.

53 Ο ενάγων είναι Βούλγαρος υπήκοος και υποχρεώθηκε με απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου, τμήμα οικογενειακών υποθέσεων, επαρχία Κεμπέκ, περιφέρεια Trebon, να καταβάλλει μηνιαία διατροφή ύψους 613,75 CAD σε καθένα από τα δύο ανήλικα τότε τέκνα του, καναδικής και βουλγαρικής ιθαγένειας, καθώς και μηνιαία διατροφή ύψους 2 727,50 CAD στην πρώην σύζυγό του, καναδικής ιθαγένειας. Η απόφαση έχει αποκτήσει ισχύ δεδικασμένου.

54 Ο ενάγων ισχυρίζεται ότι η διατροφή χορηγήθηκε με την απόφαση με την οποία λύθηκε ο γάμος μεταξύ των [R. K.] και [K. Ch.] με διαζύγιο και ρυθμίστηκε το ζήτημα της επιμέλειας και της διατροφής των τέκνων. Κατά τον χρόνο άσκησης της εν λόγω αγωγής ο ενάγων είχε την κατοικία του στη Δημοκρατία της Βουλγαρίας, στη Σόφια.

55 Ο ενάγων υποστηρίζει ότι ο υιός του [E.K.] είναι ενήλικος, αλλά ότι πρέπει να συνεχίσει να του καταβάλλει διατροφή λόγω της ως άνω απόφασης.

56 Από τα τέλη του 2018 ο ενάγων είναι άνεργος και δεν διαθέτει ούτε κινητή ούτε ακίνητη περιουσία. Υπέβαλε αίτηση αφερεγγυότητας στον Καναδά και

κηρύχθηκε αφερέγγυος στις 21 Ιουνίου 2018 με βεβαίωση απαλλαγής από τα υπόλοιπα χρέη εκδοθείσα από [παραλειπόμενα] εγκεκριμένο εκκαθαριστή αφερεγγυότητας. Το 2019 εγκατέλειψε τον Καναδά και μετακόμισε στη Σόφια.

- 57 Το δικάζον τμήμα επιχείρησε να επιδώσει, μέσω δικαστικής συνδρομής, δικαστικά έγγραφα στους εναγόμενους στον Καναδά, στη διεύθυνση που αναγράφεται στο δικόγραφο της αγωγής, αλλά δεν βρέθηκαν εκεί. Ως εκ τούτου, κλήτευσε τους εναγόμενους με θυροκόλληση στη δηλωθείσα διεύθυνσή τους στη Βουλγαρία και διόρισε εκπρόσωπο γι' αυτούς.
- 58 Με το υπόμνημα αντικρούσεως, ο εκπρόσωπος προβάλλει την έλλειψη διεθνούς δικαιοδοσίας του βουλγαρικού δικαστηρίου για την εκδίκαση των αγωγών. Η ένσταση στηρίζεται στο γεγονός ότι οι εναγόμενοι δεν έχουν τη συνήθη διαμονή τους στη Δημοκρατία της Βουλγαρίας.
- 59 Με την υπ' αριθ. 20082014/6.3.2023 απόφασή του, το δικάζον τμήμα περάτωσε τη δίκη λόγω ελλείψεως διεθνούς δικαιοδοσίας του βουλγαρικού δικαστηρίου. Το σκεπτικό της απόφασης παραπέμπει στην αιτιολογική σκέψη 15 του κανονισμού (ΕΚ) 4/2009 του Συμβουλίου, η οποία έχει ως εξής: *«Για να διασφαλισθούν τα συμφέροντα των δικαιούχων διατροφής και να ευνοηθεί η ορθή απονομή της δικαιοσύνης στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα πρέπει να προσαρμοσθούν οι κανόνες οι σχετικοί με τη διεθνή δικαιοδοσία, όπως απορρέουν από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 44/2001. Η συνήθης διαμονή του εναγομένου σε τρίτο κράτος δεν θα πρέπει πλέον να αποκλείει την εφαρμογή των κοινοτικών κανόνων δικαιοδοσίας, και δεν θα πρέπει πλέον να προβλέπεται παραπομπή στους κανόνες δικαιοδοσίας του εθνικού δικαίου. Ενδείκνυται, συνεπώς, να καθορισθεί στον παρόντα κανονισμό σε ποια περίπτωση η δικαστική αρχή κράτους μέλους μπορεί να ασκεί επικουρική δικαιοδοσία.»* Η απόφαση αναφέρει ότι ο κανονισμός έχει γενική ισχύ και εφαρμόζεται σε τρίτα κράτη όπως ο Καναδάς.
- 60 Ο ενάγων άσκησε ένδικο μέσο κατά της εν λόγω τελειωτικής αποφάσεως ενώπιον του Sofiyski gradski sad (πρωτοδικείου Σόφιας), ζητώντας την εξαφάνισή της. Στην απάντησή τους στο ένδικο μέσο, οι εναγόμενοι υποστηρίζουν ότι η προσβαλλόμενη απόφαση είναι νόμιμη και συντάσσονται με το σκεπτικό του ως άνω δικαστηρίου.
- 61 Με την υπ' αριθ. 9114/1.8.2023 απόφαση [παραλειπόμενα] εξαφανίστηκε η απόφαση του Sofiyski rayonen sad (περιφερειακού δικαστηρίου Σόφιας) και αναπέμφθηκε η υπόθεση για την επανάληψη της διαδικασίας. Το Sofiyski gradski sad (πρωτοδικείο Σόφιας) έκρινε ότι οι εναγόμενοι, ήτοι τα τέκνα του ενάγοντος και ασκούντος το ένδικο μέσο, ήταν Βούλγαροι υπήκοοι με μόνιμη κατοικία στον Καναδά.
- 62 Δεδομένου ότι ο Καναδάς δεν είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν εφαρμόζονται οι κανόνες για την οριοθέτηση της διεθνούς δικαιοδοσίας που προβλέπονται στα άρθρα 3 και επόμενα του κανονισμού (ΕΚ) 4/2009 (που εκ παραδρομής αναφέρεται στην απόφαση ως άρθρο 4 του κανονισμού). Επιπλέον, η

αιτιολογική σκέψη 15 του ως άνω κανονισμού αφορά τη δυνατότητα των «δικαιούχων διατροφής» να προβάλουν τις αξιώσεις διατροφής τους ακόμη και αν ο «εναγόμενος» έχει τη συνήθη διαμονή του σε τρίτο κράτος, οπότε η εν λόγω αιτιολογική σκέψη δεν αφορά τα δικαιώματα των υπόχρεων διατροφής, αλλά τα δικαιώματα των δικαιούχων διατροφής. Επομένως, πρέπει να ληφθεί υπόψη ο ορισμός της έννοιας του «δικαιούχου διατροφής» στο άρθρο 2, σημείο 10, του κανονισμού, σύμφωνα με τον οποίο δικαιούχος διατροφής «[είναι] κάθε φυσικό πρόσωπο στο οποίο οφείλεται ή εικάζεται ότι οφείλεται διατροφή» (επιχείρημα αντλούμενο επίσης από την απόφαση στην υπόθεση C-501/20, M P A). Η αιτιολογική σκέψη 15 του ως άνω κανονισμού συνδέεται άμεσα με το άρθρο 6 του κανονισμού, το οποίο αφορά τη συντρέχουσα διεθνή δικαιοδοσία κράτους μέλους, και όχι με το άρθρο 3, το οποίο δεν έχει εφαρμογή στο σύνολό του, καθόσον οριοθετεί τις διεθνείς δικαιοδοσίες των κρατών μελών μεταξύ τους.

- 63 Το δίκαιο της Ένωσης δεν έχει εφαρμογή για την πρώτη σύζυγο του ενάγοντος, η οποία είναι Καναδή υπήκοος, για τους λόγους που εκτέθηκαν ανωτέρω.
- 64 Τυχόν κανόνες που απορρέουν από διεθνείς συνθήκες δεν έχουν εφαρμογή στις έννομες σχέσεις μεταξύ των διαδίκων, καθόσον δεν προκύπτει ότι τα δύο κράτη έχουν συνάψει συνθήκη στον τομέα των υποχρεώσεων διατροφής.
- 65 Ως εκ τούτου, η διεθνής δικαιοδοσία για την εκδίκαση της υπόθεσης πρέπει να καθορισθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του kodeks na mezhdunarodnoto chastno pravo (βουλγαρικού κώδικα ιδιωτικού διεθνούς δικαίου) της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας. Δυνάμει του άρθρου 11 σε συνδυασμό με το άρθρο 4, παράγραφος 1, σημείο 2, του KMChP, το βουλγαρικό δικαστήριο έχει διεθνή δικαιοδοσία να εκδικάσει αγωγή Βούλγαρου υπήκοου, όπως η επίμαχη εν προκειμένω.
- 66 Το αιτούν δικαστήριο δεν συντάσσεται με την άποψη που διατυπώθηκε στην απόφαση του πρωτοδικείου Σόφιας. Το αιτούν δικαστήριο διερωτάται αν μια απόφαση επί της διαφοράς βάσει των δεσμευτικών διαπιστώσεων του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου θα ήταν αντίθετη προς τις διατάξεις του δικαίου της Ένωσης και ειδικότερα προς τον κανονισμό (ΕΚ) 4/2009 για τη διεθνή δικαιοδοσία.
- 67 Σύμφωνα με τον πίνακα σχετικά με την εφαρμογή της σύμβασης της Χάγης του 2007 για τις απαιτήσεις διατροφής (<https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/status-table/?cid=131>) η εν λόγω σύμβαση δεν εφαρμόζεται στην καναδική επαρχία Κεμπέκ. Η σύμβαση θα εφαρμόζεται από την 1η Φεβρουαρίου 2024 στην επαρχία Οντάριο όπου οι εναγόμενοι έχουν τη διεύθυνσή τους (αλλά δεν είναι σαφές αν έχουν εκεί και τη συνήθη διαμονή τους).

68 ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ, ΑΝΑΓΚΗ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ:

- 69 Πρέπει να σημειωθεί ότι πρόκειται για αστική δίκη με διεθνή χαρακτηριστικά, δεδομένου ότι οι εναγόμενοι είναι Καναδοί υπήκοοι και τα τέκνα του ενάγοντος έχουν επίσης τη βουλγαρική ιθαγένεια.

- 70 Το δικάζον τμήμα διερωτάται ως προς τη διεθνή δικαιοδοσία του στις εν λόγω υποθέσεις και, πρώτον, ως προς το αν ορθώς έκρινε το δευτεροβάθμιο δικαστήριο ότι η αιτιολογική σκέψη 15 του κανονισμού αποτελεί λόγο αποκλεισμού της εφαρμογής του κανονισμού στις σχέσεις μεταξύ προσώπων που διαμένουν στο έδαφος κράτους μέλους της Ένωσης και προσώπων που δεν διαμένουν εκεί. Πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι ο κανονισμός ενδέχεται να διεκδικεί γενική ισχύ, η οποία δεν εξαρτάται από το αν πρόκειται για υπηκόους τρίτων κρατών και, ως εκ τούτου, πρέπει να θεωρηθεί εφαρμοστέος. Επομένως, θα πρέπει να εξετασθεί αν η διεθνής δικαιοδοσία του βουλγαρικού δικαστηρίου μπορεί να θεμελιωθεί δυνάμει του άρθρου 6 του κανονισμού (ΕΚ) 4/2009, όταν ένας από τους διαδίκους έχει την ιθαγένεια κράτους που δεν είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ο δικαιούχος διατροφής είναι υπήκοος τρίτου κράτους.
- 71 Λαμβανομένων υπόψη των διαπιστώσεων του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου, πρέπει επίσης να διευκρινισθεί το ζήτημα αν η έννοια των «αιτήσεων διατροφής», η οποία είναι κρίσιμη για τον καθορισμό του καθ' ύλην πεδίου εφαρμογής του κανονισμού, πρέπει να νοηθεί ότι περιλαμβάνει και τις αγωγές μεταρρύθμισης της διατροφής διά της μείωσης αυτής. Αμφιβολίες προκύπτουν συναφώς από τον στόχο του κανονισμού, ο οποίος εκτίθεται στις αιτιολογικές σκέψεις 9 έως 11 και συνίσταται στην προστασία των δικαιούχων διατροφής και όχι των υπόχρεων διατροφής. Επομένως, ο κανονισμός πρέπει να ερμηνευθεί υπό αυτή την έννοια – όπως προκύπτει από τις σκέψεις 25 έως 27 της αποφάσεως της 18ης Δεκεμβρίου 2014 στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-400/13 και C-408/13, Sanders. Κατά συνέπεια, τίθεται το ζήτημα αν οι κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας του κανονισμού, εκτός από το άρθρο 8 αυτού, εφαρμόζονται σε διαδικασίες στο πλαίσιο των οποίων ζητείται η μείωση της επιδικασθείσας διατροφής, λαμβανομένου επίσης υπόψη του γεγονότος ότι αφορούν όχι μόνον τα συμφέροντα των υπόχρεων διατροφής, αλλά και τα συμφέροντα των δικαιούχων διατροφής. Αν οι διατάξεις του εν λόγω κανονισμού δεν είχαν εφαρμογή, θα ήταν δυνατή η εφαρμογή εθνικών κανόνων διεθνούς δικαιοδοσίας που παρέχουν στον υπόχρεο διατροφής πολύ ευρύτερη δυνατότητα επιλογής όσον αφορά τον τόπο κινήσεως της διαδικασίας, καθιστώντας έτσι δυσχερέστερη την άμυνα των δικαιούχων διατροφής που χρήζουν προστασίας.
- 72 Όσον αφορά την εφαρμογή του άρθρου 8, παράγραφος 1, του κανονισμού, το οποίο απαγορεύει την έναρξη διαδικασιών για τη μεταρρύθμιση των διατροφών σε κράτη άλλα από εκείνο της συνήθους διαμονής του δικαιούχου διατροφής, το δικάζον τμήμα εκτιμά ότι δεν μπορεί να εφαρμόσει την ως άνω διάταξη επί του παρόντος, δεδομένου ότι ο Καναδάς δεν είναι συμβαλλόμενο μέρος στη σύμβαση της Χάγης του 2007 έως την 1η Φεβρουαρίου 2024. Εν πάση περιπτώσει, μετά την ημερομηνία αυτή, η σύμβαση δεν θα εφαρμόζεται για την επαρχία Κεμπέκ και, εν προκειμένω, το αιτούν δικαστήριο αντιμετωπίζει σημαντικές δυσκολίες (δεδομένου ότι δεν γνωρίζει την τρέχουσα διεύθυνση των εναγομένων στον Καναδά) να προσδιορίσει εάν η συνήθης διαμονή των δικαιούχων διατροφής βρίσκεται στην επαρχία Κεμπέκ ή στην επαρχία Οντάριο, για την οποία θα εφαρμόζεται η σύμβαση. Εν πάση περιπτώσει, η προσχώρηση ορισμένων επαρχιών του Καναδά στη σύμβαση της Χάγης του 2007 δεν ασκεί επιρροή στα

προδικαστικά ερωτήματα, διότι το αιτούν δικαστήριο δεσμεύεται επί του παρόντος για την επίλυση της διαφοράς από τις διαπιστώσεις του Sofiyski gradski sad (πρωτοδικείου Σόφιας) και διότι, κατά το αιτούν δικαστήριο, ο κανονισμός δεν εφαρμόζεται καθόλου σε υποθέσεις στις οποίες εμπλέκονται Καναδοί υπήκοοι.

- 73 Στην περίπτωση κατά την οποία ο κανονισμός έχει εφαρμογή στις αγωγές μειώσεως της διατροφής, πρέπει επιπλέον να διευκρινισθεί αν η συντρέχουσα διεθνής δικαιοδοσία βάσει του άρθρου 6 έχει εφαρμογή και όταν δύο από τους εναγόμενους έχουν επίσης άλλη ιθαγένεια, διαφορετική από την κοινή ιθαγένεια. Το άρθρο 6 φαίνεται να αποσκοπεί στη θεμελίωση διεθνούς δικαιοδοσίας στηριζόμενης στην κοινή ιθαγένεια των διαδίκων ως τον μοναδικό δυνατό συνδετικό παράγοντα στην περίπτωση κατά την οποία δεν υπάρχει άλλο δικαστήριο της Ένωσης ή των συνδεδεμένων κρατών για την εκδίκαση της αγωγής, επιδιώκοντας και πάλι να παράσχει στους δικαιούχους διατροφής τη δυνατότητα να προβάλουν τις αξιώσεις τους ενώπιον δικαστηρίου το οποίο μπορεί να αποφανθεί αποτελεσματικά επ' αυτών. Εντούτοις, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο δικαιούχος διατροφής κατοικεί εκτός της Ένωσης και η αγωγή δεν αποσκοπεί στη χορήγηση διατροφής, αλλά στη μεταρρύθμισή της διά μειώσεως, η κοινή ιθαγένεια δεν αποτελεί πλεονέκτημα, αλλά μειονέκτημα, και μολονότι ο δικαιούχος διατροφής δεν έχει στενή σχέση με το κράτος της δεύτερης ιθαγένειάς του, θα πρέπει να αμυνθεί ενώπιον δικαστηρίου του κράτους αυτού. Στο πλαίσιο αυτό, οι εκτιμήσεις που εκτίθενται στις σκέψεις 30 και 45 της απόφασης της 5ης Σεπτεμβρίου 2019 στην υπόθεση C-468/18, R κατά P, δεν φαίνεται να προστατεύουν τον δικαιούχο διατροφής που χρήζει προστασίας και, ως εκ τούτου, πρέπει να εξετασθεί αν η έννοια της «κοινής ιθαγένειας» κατά την έννοια του άρθρου 6 του κανονισμού καταλαμβάνει τις απολύτως ίδιες ιθαγένειες του δικαιούχου διατροφής και του υπόχρεου διατροφής ή αν η εν λόγω διάταξη μπορεί επίσης να εφαρμοσθεί και σε περίπτωση περισσότερων ιθαγενειών που διαφέρουν ανάλογα με τους διαδίκους.
- 74 Τέλος, πρέπει να εξετασθεί κατά πόσον μπορεί να ασκηθεί αγωγή μειώσεως της διατροφής κατ' εφαρμογήν των κανόνων περί αναγκαστικής δικαιοδοσίας που προβλέπει το άρθρο 7 του κανονισμού. Σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 16 του κανονισμού (ΕΚ) 4/2009, η ως άνω διάταξη εφαρμόζεται όταν το δικαστήριο που θα είχε διεθνή δικαιοδοσία σύμφωνα με τους λοιπούς κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας δεν μπορεί να επιληφθεί της υποθέσεως ή όταν δεν μπορεί ευλόγως να αναμένεται ότι ο ενάγων θα προσφύγει στο δικαστήριο αυτό, πράγμα που προϋποθέτει την ύπαρξη «έκτακτων περιστάσεων». Επομένως, τίθεται το ζήτημα αν ο στόχος δεν είναι μάλλον να ελαφρύνονται μόνον οι δικαιούχοι διατροφής, αλλά όχι οι υπόχρεοι διατροφής, για τους οποίους δεν μπορούν να συντρέχουν πιθανώς έκτακτες περιστάσεις που να απαιτούν την καταβολή διατροφής ως μέσο εξασφαλίσεως της διαβιώσεώς τους. Αξίζει να σημειωθεί ότι η διεθνής αυτή δικαιοδοσία δεν περιλαμβάνεται σε κανέναν από τους άλλους κανονισμούς που ρυθμίζουν τη διεθνή δικαιοδοσία σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις.

75 ΓΝΩΜΗ ΤΟΥ ΑΙΤΟΥΝΤΟΣ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

- 76 Το δικάζον τμήμα εκτιμά ότι το βουλγαρικό δικαστήριο δεν έχει διεθνή δικαιοδοσία να εκδικάσει την υπόθεση για τους ακόλουθους λόγους:
- 77 Ο ενάγων, ο οποίος είναι Βούλγαρος υπήκοος, άσκησε αγωγή μειώσεως ή παύσεως της διατροφής στην οποία υποχρεώθηκε με απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου του Κεμπέκ, Καναδάς. Δύο από τους εναγόμενους, τα τέκνα του, έχουν βουλγαρική και καναδική ιθαγένεια, αλλά έχουν τη συνήθη διαμονή τους στον Καναδά. Είναι προς το συμφέρον των δικαιούχων διατροφής να εκδικασθεί η υπόθεση εκεί όπου έχουν τη συνήθη διαμονή τους, αλλά επί του παρόντος δεν είναι σαφές αν εφαρμόζεται το άρθρο 8 του κανονισμού, το οποίο προβλέπει εξαιρέσεις από τον κανόνα αυτόν, και το δευτεροβάθμιο δικαστήριο έχει προβεί σε δεσμευτικές διαπιστώσεις για το αντίθετο. Στο πλαίσιο αυτό, ο δικαιούχος διατροφής είναι πρόσωπο το οποίο δικαιούται διατροφής και, ως εκ τούτου, είναι ο ασθενέστερος διάδικος στη δίκη. Κατά τον χρόνο άσκησης της αγωγής, ένας διάδικος ήταν ανήλικος. Προς το συμφέρον του τέκνου, η διαδικασία πρέπει να διεξαχθεί στο κράτος που αυτό έχει τη συνήθη διαμονή του.
- 78 Κατά το δικάζον τμήμα, η διεθνής δικαιοδοσία των βουλγαρικών δικαστηρίων όσον αφορά την πρώην σύζυγο, η οποία είναι Καναδή υπήκοος, δεν μπορεί να θεμελιωθεί βάσει των κριτηρίων του κανονισμού (ΕΚ) 4/2009.
- 79 Το γεγονός ότι ο ενάγων είναι υπόχρεος διατροφής δεν μπορεί να αποκλείσει τη διεθνή δικαιοδοσία βάσει του κανονισμού υπέρ του εθνικού δικαίου και, ειδικότερα, των διατάξεων του ΚΜChP, όπως επισήμανε το Sofiyski gradski sad (πρωτοδικείο Σόφιας) στην απόφασή του, με την οποία διέταξε το αιτούν δικαστήριο να αποφανθεί επί της διαφοράς με την αιτιολογία ότι έχει διεθνή δικαιοδοσία και για τους τρεις εναγόμενους. Ο κανονισμός αντικαθιστά πλήρως τους κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας του ΚΜChP σε θέματα διατροφής και, κατά το αιτούν δικαστήριο, η ενοποίηση αυτή είναι αναγκαία και σημαντική για την προστασία των δικαιούχων διατροφής.

Για τους λόγους αυτούς, το Sofiyski rayonen sad (περιφερειακό δικαστήριο Σόφιας)

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ:

Υποβάλλει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, αίτηση προδικαστικής αποφάσεως επί των ακόλουθων προδικαστικών ερωτημάτων:

1. Έχει η αιτιολογική σκέψη 15 του κανονισμού (ΕΚ) 4/2009 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2008, για τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων και τη συνεργασία σε θέματα υποχρεώσεων διατροφής, την έννοια ότι

δεν αντιτίθεται σε εθνική νομολογία σύμφωνα με την οποία η διεθνής δικαιοδοσία των δικαστηρίων για αγωγές διατροφής για πρόσωπα που έχουν τη συνήθη

διαμονή τους σε τρίτο κράτος (εν προκειμένω στον Καναδά) καθορίζεται από το εθνικό δίκαιο και όχι από τον κανονισμό;

2. Έχουν τα άρθρα 3 και 8 του κανονισμού (ΕΚ) 4/2009 την έννοια ότι

δεν αντιτίθενται σε εθνική νομολογία σύμφωνα με την οποία ο όρος της «αίτησης διατροφής» δεν καταλαμβάνει αγωγή μειώσεως διατροφής και ότι τα άρθρα 3 έως 6 του κανονισμού εφαρμόζονται μόνον σε αγωγές χορηγήσεως διατροφής;

3. Έχει το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΚ) 4/2009 την έννοια ότι ο όρος «κοινή ιθαγένεια» καταλαμβάνει και τις περιπτώσεις στις οποίες ένας ή περισσότεροι διάδικοι έχουν διπλή ιθαγένεια ή καταλαμβάνει μόνον τις περιπτώσεις απολύτως ίδιας ιθαγένειας;

4. Έχει το άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΚ) 4/2009 την έννοια ότι

δεν αντιτίθεται στην παραδοχή «εξαιρετικής περιπτώσεως» όταν ο υπόχρεος διατροφής ασκεί αγωγή μειώσεως της διατροφής και ο δικαιούχος διατροφής έχει τη συνήθη διαμονή του σε τρίτο κράτος και δεν έχει άλλο σύνδεσμο με την Ένωση εκτός από την ιθαγένειά του;

[παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα] [διαδικασία]